

القلم

مکی سورة ۵۲ آیتونه لری

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

ن وَالْقَلَمِ وَمَا يَسْطُرُونَ ﴿١﴾

نون- (په اصل معنی یی الله تعالی او رسول صلی الله علیه وسلم بنه پوهیری) قسم په قلم او هغه څه چی لیکي یی.

مَا أَنْتَ بِنِعْمَةِ رَبِّكَ بِمَجْنُونٍ ﴿٢﴾

چی ته د خپل رب د نعمت (او رحمت، نبوت، علم او بصیرت) په برکت له جنون او لیونتوب نه کاملاً پاک او مبرا بی.

وَإِنَّ لَكَ لَأَجْرًا غَيْرَ مَمْنُونٍ ﴿٣﴾

او بی له شکه چی ستا لپاره تلیاتی اجر او ثواب ټاکل شوی دی.

وَإِنَّكَ لَعَلَىٰ خُلُقٍ عَظِيمٍ ﴿٤﴾

او بیشکه چی ته د ډیرو لوړو او عظیمو اخلاقی سجایو او توصیفاتو لرونکی یی.

فَسَتَبْصِرُ وَتُبْصِرُ ﴿٥﴾

نو ته به هم ووینی او (کافران او منکران) به هم ووینی.

بِأَيِّكُمْ الْمَفْتُونُ ﴿٦﴾

چی په تاسو کی (حقیقی) لیونیان څوک دی؟

إِنَّ رَبَّكَ هُوَ أَعْلَمُ بِمَنْ ضَلَّ عَنْ سَبِيلِهِ وَهُوَ أَعْلَمُ بِالْمُهْتَدِينَ ﴿٧﴾

بی له شکه ستا رب ډیر بنه پوهیری چی څوک د هغه له لاری منحرف او څوک د هدایت په لاره برابر روان دی.

فَلَا تَطِعِ الْمُكَذِّبِينَ ﴿٨﴾

نو(ای پیغمبره! د قرآن او نبوت) د منکرینو او مکذبینو خبره مه منه.

وَدُّوا لَوْ تَدَّهْنُ فَيَدَّهْنُونَ ٩

هغوی په دې هیله دی چې ته ورسره (د حق په پرېښودو کې) نرمی وکړی (او د دوی د بتانو له توهین نه لاس واخلي) نو دوی به هم ستا په مقابل کې نرمه پالیسی غوره کړی (او سخته دښمنی به درسره نه کوی).

وَلَا تَطْعَمُ كُلَّ حَلَّافٍ مَّهِينٍ ١٠

او د هر سپک او ذلیل قسم خورونکی خبره هم مه منه.

هَمَّا زِمَّ شَاءَ بِنَمِيمٍ ١١

هغه چې ډیر زیات عیب لټوونکی او د هرې خبرې وړونکی راوړونکی دی.

مَنَاعٌ لِلْخَيْرِ مُعْتَدٍ أَثِيمٌ ١٢

له خیریه چارو څخه (د خلکو) منع کوونکی او په ظلم او گناهونو کې له حده زیات ملوث دی.

عُتِلَ بَعْدَ ذَلِكَ زَنِيمٌ ١٣

او په دې ټولو سربیره بد خوښه کینه گر حرامزاده (بې اصله بې نسبه د مکې معظمې یو لوی مشر او د اسلام ستر دښمن ولید بن مغیره) دی.

أَنْ كَانَ ذَا مَالٍ وَبَنِينَ ١٤

(د سرکشی او بغاوت وجه یې دا ده چې) د ډیرې زیاتې شتمنی او اولادونو لرونکی دی.

إِذَا تَلَّى عَلَيْهِ أَيْسُنَا قَالَ أَسْطِيرُ الْأَوْلِينَ ١٥

کله چې زمونږ آیتونه ورته ولوستل شې وایي: دا خو پخوانی افسانې دی.

سَنَسِمُهُ عَلَى الْخَرْطُومِ ١٦

زر ده چې په خرتمی پزه به یې (د ذلت او رسوایی) داغ کېږدو (چې په عامه منظر کې به تر ابده سپک او ذلیل شې).

إِنَّا بَلَوْنَهُمْ كَمَا بَلَوْنَا أَصْحَابَ الْجَنَّةِ إِذْ أَقْسَمُوا لَيَصْرِمُنَّهَا مُصْبِحِينَ ١٧

مونږ به دا د (مکې خلک په قحطی او وچکالی) وازمایو لکه څنګه چې مو (په یمن کې) د باغ څښتنان ازمايلي وو، هغه مهال چې قسم یې یاد کړ چې په سپیده داغ کې به هرومرو د خپل باغ د میوو دانو حاصلات راټولوو.

وَلَا يَسْتَنْوُنَ ۱۸

او د مسکینانو او بی وزلانو لپاره به هیڅ برخه نه بیلوو (او ان شاءالله یی هم و نه وایه).

فَطَافَ عَلَيْهَا طَآئِفٌ مِّن رَّبِّكَ وَهُمْ نَائِمُونَ ۱۹

نو دوی لا په درانه خوب ویده وو، چې ستا د رب له لوری (د یوه لوی مصیبت او آفت بلا) په باغ راپریوته.

فَأَصْبَحَتْ كَالصَّرِيمِ ۲۰

(داسې آفت) چې ټول باغ یی لکه ریبل شوی فصل تباہ او برباد کړ.

فَنَادَوْا مُصْبِحِينَ ۲۱

دوی مېیځ مهال یو بل ته نارې وهلې .

أَنِ اغْدُوا عَلَيَّ حَرْثِكُمْ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ۲۲

که مو د میوو او حاصلاتو راتولولو ته اراده پخه وی، نو سهار وختی باغ ته رارسیرئ.

فَانْطَلِقُوا وَهُمْ يَنْخَفُونَ ۲۳

ټول روان وو، او پټ پټ یی سره ویل:

أَنْ لَا يَدْخُلْنَهَا الْيَوْمَ عَلَيْكُمْ مَسْكِينٌ ۲۴

ګوری چې نن درنه کوم ببوزلی (په باغ) قدم کښینږدی.

وَعَدُوا عَلَيَّ حَرْدٍ قَدِيرِينَ ۲۵

مېیځ وختی له همدغه پاڅه هوډ سره باغ ته ورسیدل.

فَلَمَّا رَأَوْهَا قَالُوا إِنَّا لَضَالُّونَ ۲۶

خو چې باغ یی تباہ شوی ولید، ویل یی مونږ لکه چې لاره ورکه کړه.

بَلْ نَحْنُ مُخْرَمُونَ ۲۷

(خو چې په حقیقت پوه شول، نو ویل یی: خای همدا دی) بلکه مونږ له باغ نه بی برخې شوی یو.

قَالَ أَوْسَطُهُمْ أَلَمْ أَقُلْ لَكُمْ لَوْلَا تُسَبِّحُونَ ۲۸

یو تن پوه او منصف پکې وویل: ما درته نه وو ویلی چې د الله تعالی ثنا او تسبیح ووايي؟

قَالُوا سُبْحٰنَ رَبِّنَا اِنَّا كُنَّا ظٰلِمِيْنَ ﴿٢٩﴾

نو(بي له درنگه) ټولو وويل: اي زمونږ ربه! پاكي او عظمت ستا حق دي، بيشكه چي مونږ ظالمان وو.

فَاَقْبَلَ بَعْضُهُمْ عَلٰى بَعْضٍ يَتَلَوَّمُوْنَ ﴿٣٠﴾

نو يو بل يي سره مخ په مخ بښه پوره ملامت كړل.

قَالُوا يٰوَيْلِنَا اِنَّا كُنَّا طٰغِيْنَ ﴿٣١﴾

ويل يي افسوس په مونږ چي سرکشي مو وكړه.

عَسٰى رَبَّنَا اَنْ يَّبَدِّلَنَا خَيْرًا مِّنْهَا اِنَّا اِلٰى رَبِّنَا رٰغِبُوْنَ ﴿٣٢﴾

هيله من يو چي زمونږ رب به د دي باغ په خاي، بل غوره او بهتر باغ مونږ ته راکړي، خكه مونږ بېرته د خپل رب حضور ته رجوع کوو.

كَذٰلِكَ الْعَذَابُ وَلَعَذَابُ الْاٰخِرَةِ اَكْبَرُ لَوْ كَانُوْا يَعْلَمُوْنَ ﴿٣٣﴾

دا (د هر ظالم لپاره د دنيا) عذاب دي، خو كه وپوهيږي او د آخرت عذاب لا له دي هم ډير سخت دي.

اِنَّ لِلْمُتَّقِيْنَ عِنْدَ رَبِّهِمْ جَنَّتِ النَّعِيْمِ ﴿٣٤﴾

بي له شكه چه پرهيژگاران به يي د رب له لوري له نعمتونو په ډكو جنتونو ونازول شي.

اَفَنَجْعَلُ الْمُسْلِمِيْنَ كَالْمُجْرِمِيْنَ ﴿٣٥﴾

آيا مونږ به(د الهي احكامو) منونكي له مجرمانو سره په يوه ليكه كي ودروو؟

مَا لَكُمْ كَيْفَ تَحْكُمُوْنَ ﴿٣٦﴾

دا ستاسو څه ډول قضاوت دي؟

اَمْ لَكُمْ كِتٰبٌ فِيْهِ تَدْرُسُوْنَ ﴿٣٧﴾

آيا(كوم آسماني) كتاب لري چي (خپل دغه ډول برخه ليك مو پكي ټاكلي) لوستلي وي؟

اِنَّ لَكُمْ فِيْهِ لَمَا تَخَيَّرُوْنَ ﴿٣٨﴾

چي(په آخرت كي به) هر څه ستاسو په خوبښه دركړي كيږي.

أَمْ لَكُمْ أَيْمَانٌ عَلَيْنَا بَلِغَةٌ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ إِنَّ لَكُمْ لَمَا تَحْكُمُونَ ﴿٣٩﴾

يا مو له مونږ نه داسي كوم تعهد اخستی چي هره گټه به د قيامت تر ورځي ستاسو په برخه وي؟

سَلِّمُوا إِلَيْهِمْ بِذَلِكَ زَعِيمٌ ﴿٤٠﴾

له دوی نه وپوښته چه کوم يي د دغي ادعا ضامن او ذمه وار دی (چي مسلمان او مجرم به يو شان وي؟)

أَمْ لَهُمْ شُرَكَاءُ فَمَاذَا ابْرَأُوا بَشَرًا إِنْ كَانُوا صَادِقِينَ ﴿٤١﴾

که رښتونی وي نو د خپلي ادعا د ثبوت لپاره دي خپل هغه شريکان هم ميدان ته حاضر کړي (چي دوی يي له الله تعالى سره په الوهيت کي برخمن گڼي).

يَوْمَ يُكْشَفُ عَنْ سَاقٍ وَيُدْعَوْنَ إِلَى السُّجُودِ فَلَا يَسْتَطِيعُونَ ﴿٤٢﴾

هغه ورځ چي د خلکو د اعمالو ټول حقايق راڅرگند شي (او د هيبت او اضطراب په سختو شرايطو کي به) خلکو ته اعلان وشي چي (د الله تعالى حضور ته) په سجده پريوزي (نو واقعي لمونځ کوونکی مؤمنان به ټول سجده وکړي او) کافران به له سجده کولو نه يي برخي او همداسي ولاړ پاتي شي.

خَشِيعَةً أَبْصَرُهُمْ تَرَهِقَهُمْ ذِلَّةٌ وَقَدْ كَانُوا يُدْعَوْنَ إِلَى السُّجُودِ وَهُمْ سَلِيمُونَ ﴿٤٣﴾

سترگي به يي د شرم او پښيماڼي له امله ټيټي نيولي او خواري او ذلت به پري مسلط وي. دوی (په دنيا کي) روغ رمټ وو، خو چي کله به (د الله تعالى حضور ته) د سجدي لپاره رابلل کيدل (نو په تکبر سره به يي مخ گرځاوه).

فَذَرْنِي وَمَنْ يُكَذِّبُ بِهَذَا الْحَدِيثِ سَنَسْتَدْرِجُهُمْ مِنْ حَيْثُ لَا

يَعْلَمُونَ ﴿٤٤﴾

نو ما پريږده او هغه کسان چي دا قرآن درواغ گڼي، مونږ به يي ډير زر په داسي عذاب اخته کړو چي د دوی په خيال خاطر کي به نه راځي.

وَأْمَلِي لَهُمْ إِنْ كِيدِي مَتِينٌ ﴿٤٥﴾

خو (البته) مهلت ورکړو (ترڅو توبه وباسي او يا پخپلو گناهونو کي نور هم ډوب شي) يقيناً چي زما پلان او تدبير ډير پياوړی او مستحکم دی.

أَمْ تَسْأَلُهُمْ أَجْرًا فَهُمْ مِنْ مَغْرَمٍ مُثْقَلُونَ ﴿٤٦﴾

آيا ته د رسالت د ابلاغ لپاره له دوی نه کومه اجوره غواړې چې ورکول يې د دوی په اوږو سخت بار دی؟

أَمْ عِنْدَهُمُ الْغَيْبُ فَهُمْ يَكْتُمُونَ ﴿٤٧﴾

او که کوم غيبې هدايات ورته راځي چې دوی يې ليکي (او د هغو په اساس خپل ځانونه ستا له پيروي نه آزاد گڼي، او يا مؤمنان او مجرمين په يوه صف کې حسابوي).

فَأَصْبِرْ لِحُكْمِ رَبِّكَ وَلَا تَكُنْ كَصَاحِبِ الْأُخْتِ إِذْ نَادَىٰ وَهُوَ مَكْظُومٌ ﴿٤٨﴾

نو! ای پیغمبره! د اسلام د فتحي او مخالفينو د بشپړې ماتې تر وخته) د خپل رب د قاطعانه فرمان انتظار وکړه، او د کب د خاوند (يونس عليه السلام) په پل مه څه (چې د الله تعالى له فيصلې نه وړاندې يې بې صبري وکړه او له همدې امله د کب په خيټه کې په زندان محکوم شو). او بيا يې له غم نه (په پک زړه، د کب په نس او د سمندر په تاريخيو کې خپل رب ته) فریاد وکړ « لا اله الا انت سبحانک ان كنت من الظالمين ».

لَوْلَا أَن تَدْرَكُهُ نِعْمَةٌ مِّن رَّبِّهِ لَنُبِذَ بِالْعَرَاءِ وَهُوَ مَذْمُومٌ ﴿٤٩﴾

که (پخپله بې صبري باندې د اعتراف له امله ورباندې) د رب مهرباني او رحمت نه وی شوی نو د يوه رټل شوی په حيث به په وجه دښته پريوتی وی.

فَاجْتَبِهٖ رَبُّهُ فَجَعَلَهُ مِنَ الصَّالِحِينَ ﴿٥٠﴾

خو رب يې (د توبې له قبلیدو نه علاوه ځانگړی امتياز هم ورته ورکړ او) په نیکانو او صالحينو کې يې شامل کړ.

وَإِن يَكَادُ الَّذِينَ كَفَرُوا لَيُزْلِقُونَكَ بِأَبْصَرِهِمْ لَمَّا سَمِعُوا الذِّكْرَ وَيَقُولُونَ إِنَّهُ

لَمَجْنُونٌ ﴿٥١﴾

او کافران چې قرآن واورى له سترگو يې قهر او غضب راوورى او نږدې ده (چې په سترگو دي وخورى) او له خپل ستر هدف نه دي منصرف او تير باسى، وايي چې (محمد) بې له شکه ليونى دى.

وَمَا هُوَ إِلَّا ذِكْرٌ لِلْعَالَمِينَ ﴿٥٢﴾

خو حقيقت دا دی چې قرآن د ټولو بشرى پرگنو لپاره د پند او نصيحت يوازینی غوره سرچينه ده.
« تمت سورة القلم بفضل الله و رحمته ».

=====